

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти**

МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ

Актуальні питання законодавства

23 квітня 2025 року

**Біла Церква
2025**

УДК 001.895:338.43:378-053.6:340.136(063)

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор, ректор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Філіпова Л.М., канд. с-г наук.

Ковальчук І.В., канд. юрид. наук.

Тимощук О.Г., канд. юрид. наук.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Славінська О.В., начальник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні питання законодавства: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 23 квітня 2025 р. Білоцерківський НАУ. – 105 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Ел. адреса: <http://science.btsau.edu.ua/taxonomy/term/34>

прокурорів. По-друге, слід забезпечити належне матеріально-технічне забезпечення судів і слідчих суддів для підвищення оперативності та ефективності їх роботи. По-третє, необхідно запровадити систематичне навчання слідчих суддів щодо новітніх тенденцій у сфері захисту прав людини під час досудового розслідування, зокрема у світлі практики ЄСПЛ.

На завершення, судовий контроль за досудовим розслідуванням є важливим інструментом захисту прав і свобод громадян, забезпечення законності у кримінальному процесі та попередження зловживань з боку правоохоронних органів. Удосконалення цього механізму, зокрема через покращення законодавчої бази та забезпечення незалежності судової влади, є ключовим завданням на шляху до побудови правової держави в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Судовий контроль під час досудового розслідування у кримінальному провадженні: навч. посіб. для підготовки до заліку / О.В. Капліна та ін. Харків. Право, 2016. 96 с. URL:<https://pravoizdat.com.ua/image/data/Files/156/1-12.pdf>
2. Бєсєдє Г.В. Судове контрольне провадження у досудовому розслідуванні. Кваліфікаційна наукова. Харків. 2022. URL:<https://ivpz.kh.ua/wp-content/uploads/2021/11/%D0%94%D0%B8%D1%81.%D0%94%D0%BE%D0%BD%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE.pdf>
3. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Юриспруденція» URL:<https://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc6/19.pdf>.

УДК 343.148

СМУТОК Д.Є., здобувач вищої освіти

Науковий керівник – **СИМАКОВА С.І.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ОСОБЛИВОСТІ РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ВІДНОСНО НЕПОВНОЛІТНІХ

У тезах конференції досліджено питання, що стосуються особливостей розслідування кримінальних правопорушень відносно неповнолітніх. Охарактеризовано психологічні аспекти суб'єктів під час кримінального провадження. Окреслено особливості досудового розслідування, судовий процес та допомога неповнолітнім.

Ключові слова: кримінальна відповідальність, неповнолітні, кримінальне провадження, судове розслідування, законність, покарання, обвинувачення.

Неповнолітні, тобто особи, які не досягли віку, з якого настає кримінальна відповідальність, мають специфічний правовий статус, що зумовлює особливості не тільки їхньої відповідальності, але й всього кримінального процесу загалом. Згідно з чинним законодавством, в Україні кримінальна відповідальність неповнолітніх регулюється Кримінальним кодексом України та відповідними нормами про цивільну та адміністративну відповідальність. Основною метою таких норм є не лише покарання, а й виховання та реабілітація неповнолітніх правопорушників.

Згідно зі статтею 22 Кримінального кодексу, особи, які досягли 16-річного віку, можуть бути притягнуті до кримінальної відповідальності. Проте для деяких злочинів, таких як вбивство або тяжкі тілесні ушкодження, відповідальність настає з 14 років [1]. Це дозволяє відзначити, що законодавець враховує як рівень розвитку особистості, так і тяжкість вчиненого злочину. Основними покараннями є: 1) штраф; 2) громадські роботи; 3) виправні роботи; 4) арешт; 5) позбавлення волі на певний строк[1].

Досудове розслідування стосовно неповнолітніх має свої особливості. Важливо забезпечити максимальний захист прав неповнолітніх на всіх етапах процесу. Однією з головних особливостей є обов'язкова участь законних представників (батьків або опікунів)

під час проведення слідчих дій. Це гарантує, що права неповнолітніх будуть захищені, а також сприяє їхньому адекватному та спокійному сприйняттю процесу.

Допит неповнолітньої особи проводиться обов'язково в присутності законного представника, а також за необхідності в присутності лікаря. Він не може продовжуватись без перерви понад одну годину, а загалом - понад дві години на день. Вирішення питань слідчим залежить від віку дитини або психічного здоров'я [2].

Також, під час досудового розслідування часто залучаються психологи, які допомагають неповнолітнім зрозуміти суть обвинувачень і знизити стрес від участі у кримінальному процесі. Судовий процес над неповнолітніми також має певну специфіку, адже визначено окрему категорію суддів. Судові засідання у справах неповнолітніх можуть проходити в закритому порядку з метою захисту особистого життя підсудного [3]. Це важливо для запобігання негативним наслідкам, які можуть виникнути внаслідок публічності.

Суд, розглядаючи кримінальне провадження відносно неповнолітнього, має враховувати не лише вчинене кримінальне правопорушення, а й потенційні можливості виправлення та соціальної адаптації підсудного. Часто суди можуть призначити випробувальні терміни або заходи виховного характеру замість позбавлення волі. Однією з основних цілей кримінальної відповідальності неповнолітніх є їхня реабілітація та соціальна адаптація. Після відбуття покарання, підлітки потребують підтримки для повернення до суспільства.

В Україні існують програми реабілітації для неповнолітніх правопорушників, які включають навчальні курси, психологічну допомогу та соціальні проекти. Це сприяє зниженню рівня рецидиву серед молоді. Сім'я також грає важливу роль у процесі реабілітації. Підтримка з боку батьків або опікунів може суттєво вплинути на успіх адаптації неповнолітнього [3].

Отже, розслідування кримінальних правопорушень відносно неповнолітніх має свої особливості, що обумовлено особливим правовим статусом неповнолітніх, необхідністю забезпечення їхніх законних прав та інтересів, а також врахування психологічних та соціальних факторів. В Україні існують законодавчі рамки, які забезпечують не лише покарання, а й можливість виправлення та соціальної адаптації неповнолітніх. Успішна реалізація цих норм сприятиме не лише правосуддю, але й зменшенню рівня злочинності серед молоді в майбутньому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гнатюк М.Р. Велика юридична енциклопедія. Донецьк. ТОВ «Глорія Трейд», 2011. 416 с.
2. Гришанова Н. URL: http://www.school59.edu.kh.ua/dlya_uchnv/kriminaljna_vidpovidaljnistj_nepov_nolitnih/
3. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ. Атіка. 2004. 488с.

УДК 343.3

СТАРІКОВА С.О., здобувачка вищої освіти

Науковий керівник – **НАСТІНА О.І.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

САМОВІЛЬНЕ ЗАЙНЯТТЯ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ: ПРАВОВІ НАСЛІДКИ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ

У тезах досліджено правову природу самовільного зайняття земельних ділянок, визначено основні причини поширення цього явища в Україні, а також проаналізовано правові наслідки для порушників. Окрему увагу приділено судовій практиці та адміністративним і цивільно-правовим механізмам реагування. Запропоновано комплексні шляхи вирішення проблеми, серед яких — цифровізація кадастру, удосконалення законодавства та посилення контролю з боку органів місцевого самоврядування.

Ключові слова: земельне право, самовільне зайняття, правові підстави, відповідальність, будівництво, захист прав, кадастр, цифровізація, штраф, самоуправство.

Підвисоцька Н.В., Макарчук В.В. Правові підстави звільнення військовослужбовців зі служби після полону.....	64
Прокоф'єв М.О., Терещук М.М. Особливості правового регулювання фондового ринку в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку.....	65
Путь Д.Ю., Макарчук В.В. Деякі правові аспекти правового статусу біженця в Україні.....	67
Салій О.І., Сімакова С.І. Правові аспекти здійснення судового контролю за досудовим розслідуванням.....	69
Смуток Д.Є., Сімакова С.І. Особливості розслідування кримінальних правопорушень відносно неповнолітніх.....	70
Старікова С.О., Настіна О.І. Самовільне зайняття земельної ділянки: правові наслідки та шляхи вирішення проблеми.....	71
Степанець В.М., Макарчук В.В. Правові підстави надання відстрочки від призову на військову службу військовозобов'язаним, які мають одного із своїх батьків з інвалідністю.....	73
Суховецька І.В., Макарчук В.В. Право на повернення: юридичні аспекти реінтеграції депортованих українських дітей.....	74
Татару І.В., Макарчук В.В. Поняття та види юридичної відповідальності у міграційній сфері.....	77
Сергєєв О.В., Малишко І.В. Вплив війни на державне регулювання аграрної сфери в Україні.....	78
Слободянюк В.С., Малишко І.В. Оподаткування сільськогосподарських товаровиробників України та Європейського союзу.....	80
Терещук Р.М., Терещук М.М. Особливості конституційно-правового статусу міських голів: досвід країн Східної Європи.....	81
Трусова А.К., Макарчук В.В. Кібербезпека у збройних силах України.....	82
Федорова Н.С., Макарчук В.В. Правовий статус жінки під час війни.....	84
Фурдецька А.І., Малишко І.В. Правове регулювання ресурсно-екологічних обов'язкових платежів в Україні.....	86
Цимбаленко Н.В., Макарчук В.В. Звільнення від кримінальної відповідальності за злочини середньої тяжкості: правовий аспект.....	88
Чеснокова А.О., Макарчук В.В. Порушення прав людини під час воєнного стану.....	89
Шуляк Я.І., Макарчук В.В. Правові підстави відношення громадян України до військової служби.....	92
Гнатенко Д.Р., Ковальчук І.В. Міжнародний досвід державної підтримки сільськогосподарських товаровиробників Європейського союзу.....	94
Сердюк В.В., Ковальчук І.В. Зміни в антикорупційному законодавстві України: виклики та перспективи.....	96
Атаманенко С.М., Ковальчук І.В. Міжнародний досвід державної підтримки сільськогосподарських товаровиробників США.....	97
Придатченко М.Ю., Малишко І.В. Європейський досвід дорадчих служб і перспективи його адаптації в Україні.....	99
Фурдецька А.І., Мельник В.О. Правове регулювання сільського зеленого туризму в Україні.....	102